

เทศน์เช้า วันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๘

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

อ้าว! ตั้งใจฟังธรรมนะ นี่ก็เป็นธรรมะเหมือนกัน เป็นธรรมะ เป็นสัจจะเป็นความจริงใจ เป็นความจริง คุณิ วันนี่วันพระ เพราะวันนี่วันพระ คนที่มีหัวใจ คนที่ชาวพุทธ เรามีรัตนตรัย เรามีพระพุทธรูป พระธรรม พระสงฆ์เป็นที่พึ่ง ถ้าเรามีพระพุทธรูป พระธรรม พระสงฆ์เป็นที่พึ่ง หัวใจเราไม่ว้าว้าว เราไม่ใช่คนเร่ร่อน เราเป็นคนมีบ้านมีเรือน เรามีศาสนาประจำหัวใจ ถ้าเรามีศาสนาประจำหัวใจ มันเจตนา เจตนาเราอยากทำบุญกุศลของเรา ถ้าทำบุญกุศลของเรา มันก็ต้องหาที่เราลงใจ ถ้าที่ไหนลงใจ เขาก็จะไปกันที่นั่น คำว่า “ที่ลงใจ” วันพระเราถึงชวนขวายนกันมา เราทำเพื่อประโยชน์ของเรา ประโยชน์คือสัจธรรม คือบุญกุศลในหัวใจนี้

แต่คนที่เขาไม่เข้าใจ เขาไม่เข้าใจ เขาเป็นประเพณีวัฒนธรรมของเขา บ้านนอกคอกนา เขาก็ทำวัฒนธรรมประเพณีของเขา แต่วัฒนธรรมประเพณี เราบ้านนอกคอกนา เราอยู่บ้านนอก พ่อแม่พาเราเข้าวัดเข้าวาตั้งแต่เด็กๆ นะ ถ้าเข้าวัดเข้าวาตั้งแต่เด็กๆ มันก็เป็นประเพณีวัฒนธรรม ถ้าเป็นประเพณีวัฒนธรรม เราก็เข้าใจเรื่องศาสนาด้วยประเพณีวัฒนธรรม ประเพณีวัฒนธรรม มันต้องมีวันสำคัญเขาถึงจะไปวัดไปวา

แต่ที่นี้ทำไมเสาร์อาทิตย์คนเต็มไปหมดเลย

เขาถามว่า ประชาชนเขามาถามประจำว่า “หลวงพ่อกุมาทำไม”

เราก็ตอบว่า “เอ็งก็ไปถามเขาสักว่าเขาทำไม”

เราจะบอกว่าเขามาทำไม ถ้าทางบ้านนอกคอกนาเขาก็ต้องมีเกจิอาจารย์ใช่ไหม แสดงว่าเจ้าอาวาสต้องมีของดี ถ้าของดีของเขามันก็เป็นเรื่องเครื่องรางของขลัง ถ้าไม่เรื่องของขลังก็เรื่องให้ห่วย แสดงว่าให้ห่วยเยอะมาก แล้วให้ห่วยลำเอียง ไม่มีรตงังไม้ให้ห่วย ถ้าเดินมา ไม้ให้ห่วยออก แต่ถ้ามีรตงัง ไม้ให้ทุกวันเลย นี่มาเอาห่วยกัน

หัวใจของคน เราจะพูดให้เห็นว่าความคิดของคนมันแตกต่างกันแบบนี้ เขาถึงไม่เข้าใจเรื่องอย่างนี้ได้ไง ถ้าคำว่า “เรื่องอย่างนี้” มันเป็นเรื่องของฆราวาส เรื่องของความเห็นของเขา เพราะหัวใจเขาระดับนั้นใช่ใหม่ ถ้าหัวใจของคนที่มีพัฒนาขึ้นมา เขาก็ต้องการบุญกุศล เขาต้องมีหลักใจของเขา ถ้าหลักใจของเขา มันเป็นอำนาจวาสนาบารมีของคน อำนาจวาสนาบารมีของคนนะ นี่พูดถึงว่าของคน ถ้าคนเขาคิดอย่างนั้นมันก็เป็นเรื่องของคนใช่ใหม่

แต่ถ้าเป็นพระล่ะ ถ้าพระพูดมันน่าเกลียด ถ้าพระพูดมันน่าเกลียดเพราะอะไร เพราะเรา คูสิ เราเป็นฆราวาส เราถือศีล ๕ ถ้าใครไปจำศีลก็ศีล ๘ ถ้าบวชเณรก็ศีล ๑๐ แล้วถ้าจะบวชพระต้อง ๒๐ ขึ้น แล้วเราต้องมีสติปัญญา เราถึงบวชพระได้ แต่ถ้าเราบวชพระแล้ว เราบวชพระมาแล้วเราก็ต้องศึกษาธรรมวินัย ถ้าศึกษาธรรมวินัย มันศึกษา ศึกษาแล้วเขาศึกษาไว้ให้ประพฤติปฏิบัติ

ถ้าเขาศึกษาแล้วไม่ปฏิบัติ มันต้องการสถานะไง สถานะของความเป็นพระ เวลาคนทำผิดเขาบอกยกให้ผ้าเหลือง ใครทำผิดไม่กล้าตีเตียน ถ้าพระทำผิดไม่กล้าตีเตียน แล้วพระมันก็เหลือใจ พอพระมันเหลือมันก็จะเอาแต่ใจตัว ประชาชนต้องมาดูแล ประชาชนต้องมา ไอ้อย่างนี้มันทำอย่างนี้ แล้วใครจะไปศรัทธา ว่าไม่บิณฑบาตๆ

เพราะว่าความตั้งใจของมนุษย์นะ มนุษย์เรา คูสิ เวลาเราบวชแล้ว ทุกคนถ้าบวชโดยเห็นภัยในวัฏสงสาร บวชมาปรารถนาพ้นทุกข์นะ ถ้าบวชมาปรารถนาพ้นทุกข์ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนอย่างใด ก็พยายามจะประพฤติปฏิบัติให้ได้อย่างนั้น แล้วให้ได้มากกว่านั้นมากกว่านั้นคือว่าเราพยายามจะตีหัวกิเลสของเรา เราพยายามจะตั้งใจเพื่อชำระล้างกิเลสของเรา

ฉะนั้น องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่าบิณฑบาตเป็นวัตร องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ายังบิณฑบาต พระที่บวชแล้วไม่บิณฑบาตมันเป็นไปได้อย่างไร มันเป็นไปได้หรือไม่ได้หรอก แต่ด้วยวุฒิภาวะที่ต่ำต้อย คูสิ เขาอยู่บ้านอยู่เมืองกัน แม้แต่วัดใดก็แล้วแต่มีบ้านล้อมวัดเขาเลย เขายังไม่บิณฑบาตกัน แล้วนี่ไปอยู่วัดป่า ไปอยู่ที่วิเวก ไปอยู่ที่ห่างไกล มันจะไปบิณฑบาตที่ไหน ก็จินตนาการไป ก็เลยบอกว่าวัดนี้ “ไปคูสิ วัดนี้ไม่บิณฑบาต แล้วประชาชนไปหามาถวาย ให้คนไปตรวจสอบ”

ไปตรวจสอบอะไร ไปตรวจสอบอะไร เพราะไปตรวจสอบ เพราะว่าเขาจะรู้อะไรกับเรื่องธรรมวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาตรวจสอบเขาก็ต้องสำนักพุทธนุ

เวลาตรวจสอบเขาก็ต้องเอาพระผู้ใหญ่มารตรวจสอบ คุณ เวลาคันถธุระ-วิปัสสนาธุระ คันถธุระ เขาปกครองกันโดยธรรมวินัย ปกครอง มีกฎหมายปกครอง ให้อำนาจเขา วิปัสสนาธุระ วิปัสสนาธุระ หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านปฏิบัติของท่าน ท่านมีคุณธรรมในใจของท่าน มีพระสมัยหลวงปู่มั่น มีพระองค์หนึ่งปฏิบัติแล้วก็หลงตัวเองว่าตัวเองเป็นพระอรหันต์

ฉะนั้น ทางฝ่ายปกครองเขาก็ตั้ง ๕ ประโยค ๔ องค์ มาตรวจสอบว่าเขาเป็นพระอรหันต์จริงหรือไม่ ระหว่างทางวิชาการกับคันถธุระกับวิปัสสนาธุระ ตรวจสอบอย่างไรก็ตรวจสอบไม่ได้ มันปลิ้นไปได้เรื่อย ทั้งๆ ที่พระปฏิบัติไม่ได้ศึกษาธรรมวินัยมาขนาดนั้น เขาถึง ๕ ประโยค นี้ฝ่ายปกครอง ทำอย่างไรก็ตรวจสอบไม่ได้ เพราะอะไร เพราะว่าต่างคนต่างพูด ต่างคนต่างเข้าใจ

ฉะนั้น เวลาหลวงปู่มั่นท่านลงมาจากเชียงใหม่ ท่านลงมาจากเชียงใหม่ะ เขาก็เลยเอาพระองค์นี้ไปหาหลวงปู่มั่น พอพูดจบ หลวงปู่มั่นว่า “ท่านติดสมาธิ” พระองค์นั้นก็ล้มกราบ ไม่กล้าเถียงแม้แต่คำเดียว

ฉะนั้นว่า คนมาตรวจสอบ เอาอะไรมาตรวจสอบ ตรวจสอบอย่างไร ตรวจสอบที่ไหน ถ้าตรวจสอบนะ คุณ คนที่เขาหวังมรรคหวังผลของเขา เขาหลงองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า คุณ ติ ประชาชนเรา เรายังมีพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์เป็นที่พึ่ง เรายังมีพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์เป็นเป้าหมาย รัตนตรัยของเรา แก้วสารพัดนึก แล้วผู้ที่มาบวช ทำไมเขาจะเชื่อกับกิจวัตรของเขา เขาไม่เชื่อกันหรอก ฉะนั้น เขาไม่เชื่อกัน หนึ่ง คนเวลาคิดอย่างนั้น จิตใจเขาคิดได้แค่นั้นเอง เวลาพูดถึงได้ออกมามันพูดถึงความรู้อันหนึ่งของเขา

นี่ไง ว่าตรวจสอบๆ เอาอะไรมาตรวจสอบ ก็ตัวเองยังไม่เข้าใจ เอาอะไรมาตรวจสอบ พระเขาบวชของเขาแล้วเขาบิณฑบาตเป็นวัตร ธรรมวินัยที่ว่ามีมากขึ้นๆ ถือชดงค์ด้วย เราถือชดงค์ขึ้นมาแล้วเขาไม่รับกิจนิมนต์ เออ! อันนี้พูดได้ชัด เขาไม่รับกิจนิมนต์ ไร่เรา พระไม่บิณฑบาต พระไม่สูงสิงกับโยม แล้วถ้าโยมมาโยมก็ถวายแม่โจง โอ๊ย! เมื่อคืนดีมากเลย ได้แม่โจงมาขวดหนึ่ง ถวายแม่โจง แล้วถ้าพระไม่รับแม่โจง พระเป็นอาบัติไหม

นี่ไง ความคิดของเขาเอง ความคิดของโลกเขา แต่ถวายแม่โจงไม่ได้ มันผิดธรรมเนียม พระไม่รับหรอก นี่ก็เหมือนกัน เวลาเขาคิด เขาคิดของเขาไปอย่างนั้น ถ้าเขาไม่คิดอย่างนั้นนะ ถ้าเขาศึกษามาแล้วนะ ถ้าเขาปฏิบัติ ปรัชญา ปฏิบัติ ปฏิเวธ ถ้าเขาลองได้ประพฤติปฏิบัติ เห็นไหม เวลา

บ้านเรือนของเรา เวลาปล่อยให้หิ้งน้ำมันรกชฎไปหมด ในโพรงหญ้านั้นมันมีสัตว์ร้าย มันมีงูมี
งูเห่า มีตะขาบตะเขี่ยวตะขอ เขากลับ โอ้เราทำบ้านเราสะอาด เราได้เปิดหิ้งของเรา เราได้ทำ
ความสะอาด งูเห่างูเหี่ยวของมันจะมาอยู่ได้อย่างไร

ในหัวใจของเรามันสกปรก ในหัวใจเรามากเลสตัดความทะยานอยาก เขาไม่เคยแหวก
หิ้งในหัวใจของเขา เขาไม่เคยประพฤติปฏิบัติ เขาไม่เคยเห็นความเป็นจริงในหัวใจของเขา
แล้วงูเห่างูเหี่ยวขอยู่นนั้นเขาก็ห้วนไหว เขาก็เกรงกลัว เขาก็ไม่ทำอะไร เขาก็คิดว่าพระไม่
บิณฑบาต

ไม่บิณฑบาตก็เป็นความเห็นของเขาไง ความเห็นของเขา ความสะดวกสบายของเขา คุณ
คน ภัตตามมา เขามาถวายที่วัด เขามีปิ่นโตมาถวายพร้อมเลย ไม่ต้องบิณฑบาต อู๋! อุดมสมบูรณ์
ไปเลย เขาก็คิดว่าอย่างนั้นเป็นศักยภาพ

แต่ถ้าเวลาเรานักประพฤติปฏิบัติ เราจะเศร้าใจ เราเศร้าใจนะ เพราะองค์สมเด็จพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้ามอบอาวุธให้ ภิกขุจาร เราออกไปบิณฑบาต ออกไปบิณฑบาตนะ อรุณแล้ว
เราต้องครองผ้า เราต้องออกไป มันมีกิจวัตรของเรา เวลาออกไปแล้ว เวลาประชาชนบริษัท ๔
เขามีทุกข์มีสุข มีอะไร เราไปเห็นหมดละ เวลาเขาทำอะไรโถนมาเพื่อเป็นปัจจัยเครื่องอาศัยของเรา
เขามีความทุกข์ความยากของเขา เวลาเขามีศรัทธาความเชื่อของเขา เขาเอาสิ่งนั้นหุงหาอาหาร
เอาข้าวปากหม้อใส่บาตรพระ

พระเวลาออกไป ครอบครวไหนดเขาก็มีความสุข มีความอุดมสมบูรณ์ของเขา เขามีความ
ชื่นชมของเขา เราเห็นว่าบุญกุศลมันส่งมา ครอบครวไหนดเขาทุกข์เขายาก เขามีปัญหาของเขา เรา
ไปเห็นสภาพอย่างนั้นของเขา เราเห็นแล้วมันสะท้อนใจไหม? มันสะท้อนใจ ถ้าสะท้อนใจ นี่
เทศน์ว่าการ ธรรมะเทศน์ตลอดเลย ถ้าเราออกไปบิณฑบาต เราออกไปเห็นสภาพต่างๆ มันมี
สติปัญญา มันย้อนกลับมาหาเราได้เลยละ นี่เขาทุกข์เขายากนะ เขาทุกข์เขายาก เขาชวนชวย
ของของเขา เขาเสียสละทำไม เราทำอะไร เติมน้ำมันหรือเปล่า นั่งสมาธิภาวนาหรือเปล่า เข้า
ออกมาสวดภาวนาออกมา เราไปเอาของใคร เรามีสิทธิ์อะไร นี่ถ้าคนมันมีสติปัญญา องค์
สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามอบอาวุธไว้ให้ แต่ตัวเอง ถ้าตัวเองไม่ทำ แล้วคิดว่าคนอื่นเขาไม่ทำ
ถ้าไม่ทำมันเป็นอย่างนั้นได้อย่างไร

ถ้าทำแล้ว คุณติ แม่น้ำมันมาจากตาน้ำนะ มาจากลำธารหลายสายมารวมเป็นแม่น้ำ คนเรา
เกิดมา วาสนาของคนไม่เหมือนกัน ถ้าวาสนาของคนไม่เหมือนกัน เวลาคนทุกข์คนจน ขอให้ม
น้ำใจก็พอ ถ้ามีน้ำใจ ขอบุค วันนี้ขอพุดนะ เวลาเสร็จแล้ว โยมมาทำบุญกุศลด้วยเจตนาอันนั้น
อันนั้นสะอาดบริสุทธิ์ อันนั้นบุญเต็มทีนะ แล้วโยมถวายปัจจัย เวลาถวายใบปวารณา เราจะบอก
ว่าเบาๆ ลงก็ได้ พวกเราเบาลงได้ แล้วคนที่อึดอัดขัดสนนะ เวลาเอาลูกเล็กเด็กแดงนะ เราขอ
ปล่อยให้มันเข้ามาเลย บอกให้เข้ามาหาเรา

เราสะท้อนใจ มันเคยมีเด็กวิ่งเข้ามาหาเราไง แล้วมันวิ่งออกไปเลย “แม่ๆ เขาต้องมีบัตร
เขาต้องมีบัตร” มันเห็นใบปวารณาเป็นบัตรไง “เขาต้องมีบัตรนะ หลวงพ่อถึงจะแจกทอफी”

ไม่ต้อง ไม่ต้อง ให้มันเข้ามาเถอะ ให้มันเข้ามานะ ไม่ต้องมีบัตร ไม่ต้องมีบัตร เด็กมันเข้า
มามันไม่กล้า มันบอกว่าต้องมีบัตร แล้วมันก็ต้องไปหาบัตร บางคนต้องไปขอผู้ใหญ่ว่าจะมา
ถวายแทน เด็กมันอยาก เด็กมันอยากได้ เด็กอยากได้อะไรของเขามันเป็นเรื่องธรรมดาของ
เด็ก ฉะนั้น พ่อแม่ปล่อยเขามาเถอะ พ่อแม่ไม่ต้องกลัวว่าเสียมารยาท เวลาเสียมารยาท เราจะล่อแต่
ผู้ใหญ่ เด็กเราไม่ว่าเสียมารยาทหรือ เด็กมันรู้เดียงสา ให้เด็กมันเข้ามา

แต่เวลาเข้ามาเป็นกาลเป็นเวลา อย่างเช่นตอนนี้เราให้ออกไปก่อน ออกไปก่อนเพราะ
ผู้ใหญ่ เราฟังธรรมนะ เราฟังธรรมเพื่อสะท้อนหัวใจของเรานะ ถ้าสะท้อนหัวใจของเรา ฐึญ
ญิวขอในพวงหญ้าในหัวใจของเรา เราไม่เคยดูแลมันเลย เราไม่เคยเห็นมันเลย แล้วเรายังปกป้อง
มันด้วยว่าสิ่งนี้นี่ก็ว่ามันเป็นอาหารของเรา แล้วเวลาฟังธรรมๆ เวลาพุดไปแล้วมันทิ่มมันตำใจคำ
เรานะ นิธรรมะ พวกเราเอาตรงนี้ ผู้ใหญ่ให้ธรรม

เงินทองมากมายมหาศาลจะไม่สามารถเปลี่ยนแปลงนิสัยพฤติกรรมของคนได้ ธรรมะ
มันสามารถเข้าไปสะท้อนหัวใจของเรา มันเปลี่ยนแปลงคนได้ ธรรมโอสถมันประเสริฐตรงนี้
ไง เวลาให้ธรรมเป็นทานๆ คือให้ปัญญาคน ให้ธรรมเป็นทานคือให้ปัญญา ให้ได้ถูกคิด ถ้าคน
ถูกคิดนะ ชีวิตของเขาเปลี่ยนแปลงไปเลย จากชีวิตหยาบเปเป็นชีวิตที่ดีขึ้นมาได้เลย สัจธรรมอันนี้
สำคัญ สำคัญกว่าข้าวของเงินทอง สำคัญกว่าทุกๆ อย่างเลย

ทีนี้ถ้าเรานักประพฤติปฏิบัติเขาฟังธรรมๆ เขาต้องการฟังธรรมอันนี้เป็นประโยชน์กับ
เขา แต่คนที่เขาไม่เห็นประโยชน์ตรงนี้ เขาเห็นประโยชน์แต่วัตถุ ถ้าวัตถุมันก็เป็น คนมามากๆ
ในธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลาพระองค์ทรงคั้นนะ อย่าไปที่ทำน้ำ ทำน้ำมีคน

ขึ้นคนลง อย่าไปต้นไม้ที่มีผล เพราะต้นไม้ที่มีผลมันมีนกกาจะมากิน แล้วมนุษย์เขาจะไปเก็บผลไม้จากต้นไม้ นั่นไง เวลาพระปฏิบัติเขาให้หลบให้หลีก ให้วิเวก ให้หาที่สงบสงัด เขาไม่ต้องการอย่างนี้หรือ เขาไม่ต้องการอย่างนี้

เราอยู่กับหลวงตานะ หลวงตาท่านบอกเลยนะ ทุกอย่างเราป้องกันไว้ ป้องกันไว้ให้ได้ ท่านเห็นใจนะ ถ้าธรรมดาคนเราก็อยากจะไปป่าไปเขา ไปที่บรรยากาศที่ดี ที่อากาศสดชื่นใช้ใหม่ แต่ในเมื่อมีครูบาอาจารย์ก็จำเป็นต้องมุดกันเข้าไปที่บ้านตาดนั่นนะ พอมุดไปที่บ้านตาด คนก็ศรัทธาท่านใช้ใหม่ ท่านบอกว่าทุกอย่างเราป้องกันให้ได้หมดเลย เว้นไว้อย่างเดียว พวกท่านต้องมีสติปัญญาเอาตัวรอดให้ได้ คือศรัทธาของเขา คือเขามาใส่บาตรนี้แหละ ตอนเช้าเขามาทำบุญของเขา ถ้าเขามาทำบุญของเขา นั่นคือสิทธิของเขา นั่นคือสมบัติของเขา เขาเป็นคนฉลาด เขาเป็นคนขวนขวาย เขาพยายามขวนขวายของเขา เขาถึงไปใส่บาตรของเขา

ฉะนั้น เวลาเขามา เราจะไปห้ามว่าห้ามมาใส่บาตรไม่ได้ ห้ามไม่ให้เขาเข้ามา บอกห้ามเข้ามานะ พระอยากจะปฏิบัติ ห้ามเข้ามาเลยนะ มาส่งอาหารเสร็จแล้วให้กลับ ท่านก็พูดไม่ได้ ท่านบอกว่าข้อนี้ท่านช่วยเราไม่ได้ ท่านเคยเทศน์บ่อยเลย ท่านบอกว่าอย่างอื่นเราป้องกันได้ เราช่วยเหลือลูกศิษย์ได้ แต่ศรัทธาไทย เราจะไปปฏิเสธเขาไม่ได้ ฉะนั้น พวกท่านต้องมีสติ ของที่ดีๆ มา เวลาฉันไปแล้วมีแต่ใจมัน แล้วไปสัปหงกโง่งวง ท่านก็ต้องพิจารณาเอง ของมันมากมันน้อย ท่านก็ต้องพิจารณาเอง ถ้าเวลาใครอดนอนผ่อนอาหารก็ผ่อนไปเลย สิ่งที่ได้มา ได้มาเพราะศรัทธาของเขา เขาต้องเสียสละของเขา

มีคนไปดิเตียน เราอยู่ที่นั่นละ มาพูดกับเราเอง บอกพระบ้านตาดจีโลก คนหนึ่ง ๒ ถาด ๓ ถาด

เราบอกเขานะ บอกต่อไปนี้นะ ถ้าโยมมานะ ของโยมทุกพระจะปฏิเสธหมด เพราะเดี๋ยวมันจะใส่ไปในถาด มันเยอะขึ้น แล้วของโยมคนอื่นเรารับหมดเลย เว้นแต่โยมคนเดียวได้ใหม่

ขณะที่โยมมาเป็นร้อยเป็นพัน แล้วพระจะมาดูแลอยู่ที่นี่ เที่ยงยังไม่ได้ฉัน แต่ท่านจัดการของท่าน ในเมื่อเขามาทำบุญของเขา มันเป็นสิทธิของเขา เราก็รับของเขา แล้วพระเราก็ต้องกระชับกระเฉง พระเราต้องมีสติปัญญา ได้แจกกัน เสมอภาคกัน ทุกคนได้เท่ากัน แต่ในเมื่อของมันมากขึ้นมาก็เอาถาดมาตั้งไว้ให้ใส่ถาด ใครใส่บาตรในถาดก็เอาไว้ แล้วเวลานั้นมันจะฉัน ๕ ถาด ๑๐ ถาด มันก็ไม่ใช่ มันก็ฉันเฉพาะในบาตร ที่ถาดนั้นตั้งไว้เพราะให้เขาได้ทำบุญ สิทธิเขา

ทำเสร็จแล้วมันเป็นสิทธิของพระ พระก็แจกโยมไป พระก็ให้โยมที่มาวัดเป็นผู้ได้ขบฉัน ได้กินอาหารเหมือนกัน ท่านทำของท่านอย่างนั้น นี่พูดถึงว่าถ้าคนมีปัญญานะ

เราบอกว่า พระที่เขามาๆ เพราะว่าเขามีเจตนาของเขา พระเราไม่ให้ห่วย ไม่มีของคืออะไร ให้ หลวงตาท่านบอกว่าถ้ามีก็มีพุทโธ พุทโธ พวกเราให้ประพฤติปฏิบัติขึ้นมา นะ แล้วถ้ามีสติปัญญาขึ้นมา มันไม่ประทุษร้ายสกุล สกุลของสมณะ สมณะเป็นผู้ที่สงบระงับ สมณะเป็นผู้ที่เห็นภัยในวัฏสงสาร ถ้าสมณะเป็นผู้ที่เห็นภัยในวัฏสงสาร ภิกษุได้ภิกขาจาร ฉันทาอาหารนั้นแล้ว ผู้ที่ได้ฉันทาเข้าสู่โคนไม้ ผู้ที่ได้ฉันทาเข้าสู่ถ้ำ ผู้ที่ไร้ปัญญาๆ นี่สมณะ กิจของสมณะเป็นอย่างนั้น

ประทุษร้ายสกุล สิ่งที่ประทุษร้ายสกุล อโคจรก็ไปไม่ได้ ที่ไหนที่มันเป็นที่เจริญ พระไม่ควรไป ไม่ควรทั้งนั้น ที่อโคจร ไปเป็นอาบัติ ไม่ใช่ญาติ ไม่ใช่ปวารณา ขอไม่ได้ บอกเขาไม่ได้ ได้มาเป็นนิสสัคคิยปาจิตตีย์ ไม่ใช่ญาติ ไม่ได้ปวารณา ไม่มีสิทธิ์ไปขอเขา จะขอได้แต่ ๗ ชั่วโมง โศครญาติของตัวเองเท่านั้น

ฉะนั้น ถ้าไม่ประทุษร้ายสกุล สกุลของสมณะ สกุลของสมณะ สกุลของพระ มันก็หน้าเคารพบูชาใช้ใหม่ ถ้าเคารพบูชา เวลาเขามาเพราะหัวใจของเขา แต่นี่ไม่ได้คิดอย่างนั้น มันทำแปลกเรา มันทำไม่เหมือนเรา เหมือนเราก็ไปสอพลอกเขาสิ เจริญพรรๆ อยู่อย่างนั้นใช้ใหม่ แล้วจะให้เขามา เขามาอย่างไร ก็เอ็งยังเอาตัวเองรอดไม่ได้เลย แล้วเอ็งจะไปช่วยใคร นี่พระของเราเลี้ยงชีพด้วยปลีแข้ง มันมีอย่างไรใช้อย่างนั้น มันมีอย่างไรใช้อย่างนั้น มันเป็นประโยชน์ไง ถ้ามันเป็นประโยชน์ อันนี้มันอยู่ที่นี้

เพราะว่ามันมาอย่างนี้มาตรวจสอบ จริงๆ เวลาตรวจสอบ เวลาเรื่องทางโลกนะ เรายิ้มแย้มแจ่มใส มาตรวจสอบ มาตรวจสอบได้เลย ธรรมวินัยมันเหนือกฎหมายอยู่แล้ว เราทำให้มันถูกต้องดีงามอยู่แล้ว ถ้าเขาตรวจสอบ เขาตรวจสอบอยู่แล้ว แต่เวลาคนที่เขาไปแจ้ง คนที่เขาไปบอกให้มา เรามาพูดว่าสังคมเขามองอย่างไร เราบอกว่าเราทำดีต้องได้ดี ทำชั่วต้องได้ชั่ว แต่เวลาเขาทำของเขา เขาสอพลอกกัน คือประทุษร้ายสกุล ไม่มีสกุลรุนชาติ ไม่มีศักดิ์ศรี ไม่มีสิ่งใดทั้งสิ้น แล้วก็มั่วสุมกันอยู่อย่างนั้น มันก็เป็นเรื่องของสังคมโลก

แต่ถ้ามันจะเป็นพระ เรามีสติมีปัญญา เราจะเชื่องคัมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแบบลงลงองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ลงครูบาอาจารย์ของเรา ข้อวัตรปฏิบัติเราทำ ที่เราประพฤติปฏิบัติทำมาจากไหน ตั้งแต่หลวงตาท่านก็ทำมาจากหลวงปู่มัน หลวงปู่มันท่านทำมา หลวงปู่มัน

กับหลวงปู่เสาร์ปริกษา กัน เจ้าคุณอุบาลีฯ ท่านเป็นคนเบิกทางมา ตรวจสอบมาทั้งนั้นแหละ แม้แต่สมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า เวลาท่านว่า พระกรรมฐานทำตัวกันอย่างไร ปกครองได้หรือปกครองไม่ได้ พระกรรมฐานจะแข็งข้อใช่ไหม พระกรรมฐานจะแข็งข้อกิเลส พระกรรมฐานพยายามจะค้นหากิเลสของตัวเอง พระกรรมฐานพยายามจะค้นคว้าในพงหญ้านั้นหาพวกสัตว์พิษในพงหญ้านั้นในหัวใจของเรา ถ้าทำนี่จบสิ้นแล้วคือจบสิ้น

ฉะนั้น วันนี้พูดเฉยๆ นี่พูดถึงธรรมะนะ ฉะนั้น มันมีโอกาสได้พูด เราสงสารเด็กนะ เวลาเด็กๆ ถึงเวลาแล้วปล่อยมันเข้ามา แล้วไม่ต้องมีบัตร ไม่ต้องมีบัตรหรอก อะไรก็ได้ให้เข้ามา แล้วผู้ใหญ่จะแค่น้ำใจของโยมมา เพราะน้ำใจอันนี้ ใจถึงใจใจ น้ำใจอันนี้มา พระก็มีน้ำใจกับโยม แต่พระไม่ลงมาคลุกคลีกับโยม ถ้าคลุกคลีกับโยม มันก็เป็นสวนจตุจักรไง มันก็เป็นสวนลุมฯ เวลาออกกำลังกายกันไง แต่นี้เป็นวัด เป็นที่ประพฤติปฏิบัติ แล้วมันมีครูบาอาจารย์ทำมาเป็นแบบอย่าง คือมันมีแบบอย่างเปรียบเทียบ ไม่ใช่เราทำอะไรเกินหน้าเกินตาใครทั้งสิ้น ทำไม่ได้ จี๋ตีนหลวงปู่มัน ทำไม่ได้จี๋เล็บของครูบาอาจารย์ที่ทำ

ฉะนั้น เรื่องของกระแส เรื่องของสังคม อันนั้นเรื่องของเขา นี่เขามาตรวจสอบ แล้วเขามาพูด เราถึงมีโอกาสได้พูด วันนี้ได้พูด อยากพูดที่สุดคือเรื่องเด็กๆ สงสาร ปล่อยมันเข้ามา แต่เวลาจะเทศน์มันต้องออกไป อยู่ไม่ได้ ปล่อยมันเข้ามา แล้วมันเข้ามานะ มันเข้ามา มันได้กำลังใจ ทอफीไม่มีค่าหรอก แต่มันได้ทอफीแล้วมันโคดมันเด็น มันดีใจ เพราะไม่ใช่พ่อใช่แม่แล้วให้มันไ้

ส่วนใหญ่เด็กๆ มันจะร้องไห้บิบบิ้นเอาจากพ่อจากแม่ แล้วก็ไม่มีบุญคุณอะไรทั้งสิ้น แล้วมันไปเห็นคนแปลกหน้า แล้วได้ให้มัน มันได้ฝึกนิสัย มันได้ฝึกนิสัย มันได้รับของ มันได้ฝึกนิสัยเด็ก ไม่ใช่พ่อใช่แม่เขาก็ให้เราได้ ถ้าธรรมดามันก็มีแต่พ่อแต่แม่เท่านั้นแหละที่ต้องให้มันไ้ เราฝึกทางอ้อม ฝึกโดยที่ไม่ให้ใครรู้ ฝึกโดยที่ให้มันเป็นจริงไ้

ฉะนั้น มันก็เห็นว่าพ่อแม่ที่ว่า “เอ! แล้วเราไม่เทียมหน้าเทียมตาเขา”

ไม่จำเป็น เทียมหน้าเทียมตาโดยความรู้สึก โดยหัวใจ โดยเจตนา โดยหัวใจของเรา แต่วัตถุมันเทียมหน้าเทียมตากันไม่ได้ เกิดมาด้วยเวรด้วยกรรม คุณิ สูงต่ำคำขาวไม่เหมือนกันเลย มันเกิดจากเวรจากกรรม มันจะเลือกมาช่วงชิงกันไม่ได้

แต่หัวใจในปัจจุบันนี้เราเกิดมาเป็นชาวพุทธ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา เรามีน้ำใจของเรา น้ำใจเป็นนามธรรมวัดกันได้ มันเป็นความรู้สึกอันเดียวกัน แต่เวลาวิบากกรรม เราเกิดมาแล้ว มันไม่เท่ากันหรอก มันไม่เท่ากัน เกิดจากการกระทำของเรา เวรกรรมมันสร้างมา อันนั้นยกให้กับเวรกรรมไป แต่ในปัจจุบันนี้ อยากพูดเรื่องนี้มามาก อยากพูดเรื่องเล็กๆ มันกลืนไม่เข้าคายไม่ออกใจ มองก็มองว่าอ่อยเหยื่อ เลี้ยงต้อย คิดไปเรื่อย

กูจะตายอยู่แล้ว กูไปเลี้ยงต้อยที่ไหน กูอยากให้เด็กๆ มันมันคง อยากให้มันมีน้ำใจ ให้มันอบอุ่นมันนะ อย่าให้มันว่าเหว พ่อแม่ก็ไม่ได้กอด ไม่ได้ดูไม่ได้แล แล้วใครจะดูแลมัน เราคิดของเราตรงนี้ไง เราไม่มีลูก เราไม่มีครอบครัว แต่เราเห็นเด็กๆ แล้วเราสงสาร เราอยากให้มันอบอุ่น อยากให้มันมันคงเท่านั้นแหละ เอวัง